

UHped

Norsk nettverk for universitets- og høyskolepedagogikk

Dato: 15.03.2018

Høringsuttalelse - endring i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Norsk nettverk for universitets- og høyskolepedagogikk representerer miljøene som har hatt oppgaven med å utdanne vitenskapelig personale til undervisningsoppgaven i flere tiår. Vi verdsetter muligheten til å komme med en høringsuttalelse.

Vi støtter KD sitt forslag om å bidra til større likestilling mellom forsknings- og undervisningsoppgaven i høyere utdanning gjennom en forskriftsendring for ansettelse. Initiativet kommer parallelt med det pålagte arbeidet med å etablere institusjonelle meritteringsordninger for undervisning. Nettverket for UH-pedagogikk mener disse initiativene kan og bør sees i sammenheng. Vi oppfatter pedagogisk basiskompetanse som et minstekrav som skal gjelde alle, mens meritteringsordningen kan sees som belønning for utvalgte enkeltpersoner eller miljøer. Begge tiltakene retter seg mot en kulturendring i sektoren. Det er en betydelig utfordring at dagens forskrifter, både de nasjonale og de lokale ved institusjonene, ikke nødvendigvis blir fulgt i bedømmelseskomiteer til stillinger og opprykk. De to tiltakene vil reelt fungere som styrende på sektoren for å fremme mer likeverd mellom forsknings- og undervisningsoppgavene i høyere utdanning, i tråd med føringene i Kvalitetsmeldingen (Meld. St. 16, 2016-2017).

Vi har følgende kommentarer til arbeidsgruppens høringsnotat og forslag til forskriftstekst.

1 - Arbeidsgruppen foreslår å fjerne begrepet "pedagogisk basiskompetanse" fra dagens forskrift og heller innføre "*grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning*". Vi mener at kompetansen som dekkes av dagens begrep *ikke* bør reduseres til kun slike typer ferdigheter, selv om de er sentrale elementer i en pedagogisk basiskompetanse. Dersom begrepet pedagogisk basiskompetanse ikke skal brukes, foreslår nettverket å innføre begrepet "basiskompetanse i universitets- og høyskolepedagogikk" i forskriftsteksten. "Basiskompetanse i universitets- og høyskolepedagogikk" er et dekkende, funksjonelt og etablert begrep for den kompetansen undervisere ved våre universiteter og høyskoler skal inneha. Det universitets- og høyskolepedagogiske fagfeltet har 50 års historie i sektoren og er et veletablert og stadig ekspanderende kunnskaps- og forskningsfelt. Universitets- og høyskolerådets (UHR) veiledende nasjonale retningslinjer for hva slik kompetanse innebærer er i overensstemmelse med innholdet i opplæringsprogrammene som tilbys ved universitetene og de større høyskolene i dag. Argumentene fra arbeidsgruppen om at begrepet og hva det innebærer er dårlig kjent og at UHR sine retningslinjer er for ambisiøse, stemmer dårlig med den praktiske virkeligheten i sektoren. Svært mange ansatte ved våre institusjoner har tatt kursene i universitets- og høyskolepedagogikk. At det er overensstemmelse mellom intensjoner og begrepsbruk er vesentlig, særlig når feltet både er et fagområde, et forskningsfelt og en undervisnings- og læringspraksis.

2 - Universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse må inneholde formell utdanning der undervisere i sektoren blir gjort kjent med den forskningsbaserte, nasjonale og internasjonale kunnskapen om læring og undervisning i høyere utdanning. Dette er en rimelig tolkning av kravet om å gi "forskningsbasert undervisning". Kompetansen kan derfor *ikke* kun utvikles gjennom egen praksis eller pedagogiske kurs rettet mot andre målgrupper.

3 - "Pedagogisk mappe" - eller på engelsk "teaching portfolio" - er et etablert og hensiktsmessig begrep for å beskrive dokumentasjonsformen for pedagogisk kompetanse. Dette begrepet bør anvendes i

forskriftsteksten. Det kan være en oppgave for UHR å utarbeide veiledende nasjonale retningslinjer for pedagogiske mapper.

4 - Formuleringen av pedagogisk kompetanse for professor er godt utformet men bør inneholde samme krav til systematisk dokumentasjon i form av pedagogisk mappe som for førsteamanuensis.

5 - Vår oppfatning er at det er uheldig at minstekravet til forskerkompetanse må være på plass før tilsetning mens minstekravet til pedagogisk kompetanse kan tilegnes etter tilsetning. Dette har likevel praktiske forklaringer. Opplæringsprogrammene ved lærestedene er i dag hovedsakelig rettet mot de som allerede er tilsatt slik at deres ansettelse er "på vilkår" til opplæringen er fullført. Det vil være en meget stor utfordring å flytte landets begrensede opplæringsressurser fra denne gruppen til en adskillig større gruppe som kan tenkes å søke stillinger. Vårt nettverk vil fraråde en slik omlegging nå. Tolkning 1B av § 1-4 (3) er derfor den praktiske løsningen. Arbeidsgruppens forslag om en tidsramme på 2-3 år virker rimelig. Vi foreslår at ved innføring av § 1-4 (3) etableres det en ordning, som UiT har praktisert, med tilsetning på kvalifiseringsvilkår på grunn av manglende UH-pedagogiske kvalifikasjoner innenfor en kvalifiseringsperiode på tre år.

6 - Vi vurderer arbeidsgruppens forslag til ny forskriftstekst for § 1 - 1(1) som godt utformet.

Vårt forslag til revidert forskriftstekst er som følger:

For § 1-4 (3) krav til pedagogisk kompetanse for ansettelse i stilling som førsteamanuensis, foreslår vi følgende formulering:

Inneha universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse i tråd med UHR sine retningslinjer for slik kompetanse. Kompetansen utvikles gjennom egne program (minimum 200 t), relevante kurs og egen praktiske undervisning og skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling (pedagogisk mappe).

For § 1-2 (3) krav til pedagogisk kompetanse for ansettelse i stilling som professor, foreslår vi følgende formulering:

I tillegg til de krav til pedagogisk kompetanse som er gitt til stilling som førsteamanuensis, skal det dokumenteres:

- *Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning over tid*
- *Bred erfaring med veiledning fortrinnsvis både på master- og ph.d.- nivå*
- *Deltakelse i utvikling av utdanningskvalitet ved egen institusjon og/eller i fagfellesskap*

Den samlede pedagogiske kompetansen skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling (pedagogisk mappe).

For styret i Norsk nettverk for universitets- og høyskolepedagogikk

Ivar Nordmo
styreleder